

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання
факультету початкового навчання**

11 жовтня 2022 року

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21 вересня 2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 жовтня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 68 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Авлякулієва Мадіна Реалізація ідей національного виховання в процесі позаурочної роботи	6
Андренко Наталя Шляхи розвитку пізнавального інтересу молодших школярів засобом дослідницької діяльності	7
Бєлявцева Світлана Передумови формування емоційного інтелекту молодших школярів	8
Бієнко Юлія Музейна педагогіка як засіб розвитку комунікативної компетентності молодших школярів	9
Букрєєва Ганна Особливості формування пізнавальних універсальних навчальних дій у молодших школярів	10
Верещун Діана Гурткова робота як засіб розвитку творчих здібностей учнів початкових класів	11
Видиш Марія Аналіз практики формування навчальної дії контролю в молодших школярів	12
Єфименко Оксана Моральне виховання молодших школярів засобами авторської казки	13
Жуковська Ірина Моральне виховання молодших школярів в умовах воєнного стану: провідні ідеї та сучасні підходи	14
Клімова Тетяна Соціально-педагогічні проблеми взаємодії молодших школярів та медіа	15
Коваленко Ксенія Формування критичного мислення молодших школярів у позаурочній діяльності	16
Ковальковська Наталія Формування культури поведінки учнів молодших класів в освітньому процесі початкової школи	17
Кулакова Галина Шляхи активізації пізнавальної діяльності молодших школярів засобами мультимедіа	18
Лисун Світлана Шляхи формування патріотичних почуттів молодших школярів у позаурочній діяльності	19
Литвинова Інна Фольклор як засіб морального виховання молодших школярів	20
Малахай Лариса Казкотерапія в освітньому процесі початкової школи	21
Марілова Тетяна Особливості формування навчальної мотивації молодших школярів	22
Овчарова Діана Особливості формування моральних понять учнів початкової школи	23
Олійник Ірина Особливості формування адекватної самооцінки у молодшому шкільному віці	24
Петренко Юлія Особливості формування здорового способу життя учнів початкових класів	25
Півнєв Олександр Теоретичні засади патріотичного виховання молодших школярів у початковій школі	26
Попова Вікторія Формування культури поведінки молодших школярів у процесі дозвілєвої діяльності	27
Прозор Анастасія Практичні аспекти формування пізнавального інтересу учнів молодшого шкільного віку засобами дидактичних ігор	28
Проценко Олександра Віртуальні екскурсії як засіб навчання і виховання молодших школярів	29

Практичні аспекти формування пізнавального інтересу учнів молодшого шкільного віку засобами дидактичних ігор

Прозор Анастасія

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент І.В. Єсьман

Гра для дітей – це можливість розкрити свої вміння та навички, проявити себе, самоствердитись, показати свої знання завдяки грі. За допомогою дидактичної гри діти не тільки навчаються, а й виховуються. Перед науковцями, методистами, вчителями стоїть завдання обрати відповідні дидактичні ігри, які забезпечуватимуть інтенсивне оволодіння системою знань, формування умінь та навичок, в наслідок цього суттєво підсилюватиметься рівень самостійної творчої діяльності учнів молодшого шкільного віку.

Традиційне навчання дітям швидко набридає і дидактичні ігри повинні проводитися на сучасних уроках. Дидактична гра дає змогу яскраво реалізувати всі провідні функції навчання: освітню, виховну та розвивальну. Також гра стимулює пізнавальний інтерес. Педагогічне стимулювання і мотивація навчальної діяльності учнів включають в себе формування пізнавального інтересу, що становить вибіркочу спрямованість особистості, яка обернена у сфері пізнання.

Так, вчені у прикладних дослідженнях доводили, що дидактичні ігри мають місце на уроках, наполегливо над цим проблемним питанням працювали відомі педагоги Ш.Амонашвілі, М. Гузик, Є. Ільїн, В. Караковський, С. Лисенкова, В. Шаталов та інші. Також над цією проблемою працювали та зробили вагомий внесок відомі вітчизняні педагоги А. Макаренко та В. Сухомлинський.

Підкреслимо, що бажання грати притаманне кожній дитині, саме це і обумовлює зацікавленість дітей молодшого шкільного віку у процесі навчання під час використання дидактичних ігор. Саме у грі учні навчаються висловлювати свої думки, систематично діяти, бути спостережливими. Чим діяльніша поведінка гравця, тим довша гра, тим більше приносить вона радості, тим глибше учень розуміє соціальну сутність діяльності і стосунків людей. Застосування ігор забезпечує згуртовано формувати поняття, поєднувати це з інтелектуальним розвитком та вихованням молодших школярів, сприяє підвищенню ефективності навчання. Так, дидактичні ігри вирішують одночасно декілька завдань: об'єднують триєдину мету навчання; задовольняють різноманітні дитячі інтереси – ігрові, пізнавальні, соціальні; впливають на розвиток психічних процесів, на формування активної особистості; виступають, як засіб всебічного розвитку дитини, зокрема, її пізнавальних здібностей; підвищують інтерес до навчання, розвивають уважність, кмітливість, фантазію, забезпечують краще засвоєння навчального матеріалу.

Таким чином, дидактична гра є одним із ефективних засобів розвитку пізнавальної активності молодших школярів у процесі навчання. Ігрова діяльність необхідна, вона відкриває нові можливості для навчання.